

VIETNAMSKA VOJNA

(1945-1975)

Vietnamska vojna velja za eno najbolj uničujočih vojn v sodobni zgodovini. Trajala je dolgih 30 let.

Vietnam leži na JV Azije v tropskem pasu, natančneje na Indokini. Ima vlažno in soparno podnebje, v katerem uspevajo tropski gozdovi, ki so bili pomemben del vojne.

Pred 2. svetovno vojno je bila Indokina pod francosko oblastjo. Po vojni pa je Vietnam razglasil neodvisnost od Francije, ki je slednje zelo razburilo, zato so **septembra leta 1945** Britanci (ki so pomagali francozom) ter Francozi poslali vojsko v Vietnam. Tako se je začela vojna.

Potekala je v državah Laosa in Kambodža ter seveda v Vietnamu. Vietnam je bil v takratnem času razdeljen na **Severni komunistični del**, ki ga je vodil komunist Ho Ši Minh in **Južni, proti komunistični del**.

Ker so bili Francozi močnejši in so imeli naprednejše orožje, so se Vietnamci odločili za **Gverilsko taktiko**. To je manjša skupina vojakov, opremljenih z večjimi puškami, ter spalno vrečo in nahrbtniki. V nahrbtnikih so imeli manjše zaloge hrane in pijače, vžigalice, nož in kakšno vrv. S to taktiko so počasi utrujali Francoze, ki se niso najbolje znašli na njihovem terenu.

Francozi so po 8 letih bojevanja na Indokini doživeli poraz pri Dien Bien Phuju. Takrat so z Vietnamci podpisali premirje v Ženevi. To se je zgodilo **21. julija 1954**.

Ob zmagi Vietnamcev so bili Američani prepričani, da bodo tudi druge države v Aziji začele padati pod oblast komunizma. Zato so **leta 1965** začeli pošiljati vojaške svetovalce, orožje in vojake v južni protikomunistični Vietnam, s katerim so skupaj napadli Severni Vietnam. S tem dejanjem se je **Amerika vključila v vojno**. Ampak, to je bil le eden izmed dveh vzrokov, zakaj so se Američani vključili v vojno. Drugi (nepreverjen vzrok, ki so ga trdili Američani) pa je bil napad S. Vietnama na Ameriški rušilec Maddax s torpedi, ko je ta plul v Tonkinškem zalivu.

Istega leta se je v mesto Da Nang izkrcalo prvih 3500 ameriških vojakov. 4 leta pozneje se je v Vietnamu borilo že 550 000 ameriških vojakov.

Severnemu Vietnamu pa sta na pomoč prišli Kitajska in Sovjetska zveza. Predvsem slednji so jim pomagali z lovci imenovani Mig- 21, ki so dodobra namučili ameriške pilote.

Američani so vojno začeli z bombardiranjem, ki je bilo značilno tudi za 2. sv vojno. V letih **1968 in 1972** so neprestano bombardirali S. Vietnamce. Pomembno vlogo so odigrali tudi najnaprednejši ameriški helikopterji imenovani Bell-ov Huey. Na zunaj so bili podobni ostalim helikopterjem, vendar so bili bolj oboroženi, gibčni, spretnejši in hitrejši. Zaradi težke prehodni džungel, pa še je vedno bila najpomembnejša **pehota**, saj so bili le oni tisti, ki so se borili in bili kos Vietnamcem v njem. Uporabljali so tudi zažigalne bombe imenovane **Napalm**. Te so uničile velik del tropskih gozdov in so bile zelo neekološke.

V vojni so bila tudi mitraljezna gnezda. Bila so dobro skrita in obdana z vrečkami napolnjenimi s peskom. Težko jih je bilo uničiti, kajti vojaki v njem so bili razporejeni v krogu oz. so imeli pod nadzorom vseh 360 stopinj. S. Vietnamci so pa imeli sovjetska letala imenovana Mig-21. Kljub, ne najboljši kakovosti letal, so bili uspešni, saj so uničili okoli 4000 ameriških lovcev in bombnikov.

Noben od nasprotnikov se ni "šparal". Obe strani sta uničevali tropske gozdove, industrijo in gospodarstvo, še zlasti Američani, ki so pomagali Južnemu Vietnamu. Pobjali so tudi civiliste in otroke. Za to je bila ta vojna tako **kruta**.

Američani so bili, kljub premoči in naprednejši tehnologiji, proti Severnim Vietnamcem, ki so uporabili gverilsko taktiko, neuspešni. Vietnamci so se bolje znašli v **tropskih gozdovih**, kjer so se skrivali v podzemnih jarkih in bili bolje navajeni na **tropsko soparno podnebje**. Tudi z bombardiranjem niso morali uničiti Vietnama, saj niso imeli veliko industrije, temveč veliko obdelovalnih površin in kmetov, ki jih eksplozije niso tako prizadele.

Vojna je terjala veliko žrtev vojakov in civilistov. Strokovnjaki ocenjujejo, da je bilo mrtvih 2 milijona Vietnamcev in 70 000 ameriških vojakov. Kmalu so mediji posredovali v svet število mrtvih. Od leta **1968-70** so se zvrstile številne demonstracije v Ameriki in Z Evropi. Največkrat so jih prirejali študentje, udeleževalo pa se jih je veliko ljudi. Večkrat je morala posredovati tudi policija.

Tudi Američani so videli, da te vojne **ne bodo zmagali**. Zato so **leta 1973** podpisali premirje z Severnim Vietnamom. Podpisala sta ga Ameriški zunanji minister H. Kissinger in predstavnik Severnega Vietnama Le Duc Tho v Parizu. Takrat so Američani umaknili vse svoje enote iz Vietnama.

Leto pozneje so močnejši S. Vietnamci napadli J. Vietnamce (tokrat brez Ameriških enot) in jih premagali. Odločilen trenutek se je zgodil, ko so S. Vietnamci zavzeli mesto na jugu Južnega Vietnama imenovano **Saigon**. Združili so se v **Demokratično republiko Vietnam**, ki jo je diktatorko vodil komunist **Ho Ši Minh**. Takrat se je vojna tudi **uradno končala (1975)**.

Vojna pa je pustila tudi posledice. **Mesta, industrija in gospodarstvo** je bilo uničeno. Zemlja je bila onesnažena zaradi kemijskih sredstev. Opustošeni so bili tudi številni tropski gozdovi. Vietnam si še danes ni povsem opomogel. Problem so tudi zemeljske mine, ki jih je v Vietnamu še vedno veliko.

Vietnamska vojna je se je začela istega leta, ko se je končala 2. svetovna vojna. Zato, sta si bili vojni tudi podobni glede življenja civilistov, taktike in orožja.

Ali veš:

- Samo v letu 1968 je Amerika porabila okoli 30 milijard dolarjev za vojno
- Da so Ameriški vojaki množično uporabljali droge, največkrat heroin
- Da je vojna v Vietnamu zapustila okoli 5 milijonov beguncev
- Leta 1969 na protivojnih demonstracijah v Washingtonu zbralo 700.000 demonstrantov
- Da so mnogi vietnamski veterani po vrnitvi trpeli za psihično boleznijo imenovano - Vietnamski sindrom

VIRI:

Razpotnik J. in Snoj D.: Raziskujem preteklost 9, založba Rokus, Ljubljana, 2005, str. 124-125

Več avtorjev: Stoletje svetovnih vojn, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1981, str. 328-341

- http://sl.wikipedia.org/wiki/Vietnamska_vojna
-
- <http://www.google.si/imgres?imgurl=&imgrefurl=http%3A%2F%2Fdebutantedebris.>
-
- http://mss.svarog.si/zgodovina/4/index.php?page_id=8334
-
- <https://www.google.si/search?q=vietnamska+vojna&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=>
-
- <https://www.google.si/search?q=vietnamska+vojna&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=S>
-
- <s://www.google.si/search?q=vietnamska+vojna&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei>
-
- <https://www.google.si/search?q=vietnamska+vojna&source=Inms&tbm=isch&sa=X&>
-
- https://www.google.si/search?q=vietnamska+vojna&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=St5eUoO-CsnK4ATq54H4BQ&ved=0CAkQ_AUoAQ&biw=1366&bih=653&dpr

- (vsi 16.10.2013)